

Obsah

Seznam použitých zkratk	11
Předmluva	13
1 Vyšetření dítěte se srdečním šelestem (Š. Rucki)	15
1.1 Vymezení problému a epidemiologie	15
1.2 Anamnestické údaje	16
1.2.1 Rodinná anamnéza	16
1.2.2 Příznaky srdečního onemocnění v osobní anamnéze	18
1.3 Fyzikální vyšetření	19
1.3.1 Celkový vzhled	19
1.3.2 Vitální funkce	19
1.3.3 Zhodnocení respiračního systému	20
1.3.4 Zhodnocení pulzace a prokrvení periferie	20
1.3.5 Vyšetření břicha	20
1.3.6 Prekordiální vyšetření	21
1.4 Auskultace	21
1.4.1 Srdeční ozvy	21
1.4.2 Srdeční šelesty	22
1.4.3 Klasifikace srdečních šelestů	22
1.4.4 Systolický šelest	23
1.4.5 Diastolický šelest	25
1.4.6 Kontinuální šelest	26
1.4.7 Přídavné zvuky	26
1.4.8 Zhodnocení šelestu v pediatrii	26
1.5 Nevinné šelesty v dětství	28
1.5.1 Nevinný systolický šelest	29
1.5.2 Nevinný kontinuální šelest	32
1.6 Závěr pro praxi	32
2 Poruchy rytmu u dětí (P. Vit)	34
2.1 Základy srdeční elektrofyzologie	34
2.1.1 Převodní systém srdeční	34
2.1.2 Příčiny arytmií	35
2.2 Vyšetření u arytmií	36
2.2.1 Anamnéza	36
2.2.2 Fyzikální vyšetření	36
2.2.3 Elektrokardiografie	36
2.2.4 Zátěžové vyšetření	37
2.2.5 Holterovo monitorování EKG	37
2.2.6 Dlouhodobá monitorace EKG při málo častých potížích (záznamník příhod)	38

2.2.7	Jícnové EKG	38
2.2.8	Elektrofyzilogické vyšetření	39
2.3	Fyziologický nález u dětí	40
2.4	Bradykardie a poruchy vedení v převodním systému srdce	40
2.4.1	Dysfunkce sinusového uzlu	40
2.4.2	Atrioventrikulární (AV) blokády	40
2.5	Supraventrikulární tachyarytmie	42
2.5.1	Supraventrikulární extrasystoly	42
2.5.2	Supraventrikulární tachykardie	42
2.6	Komorové tachyarytmie	45
2.6.1	Komorové extrasystoly	46
2.6.2	Nesetrvalá komorová tachykardie, akcelerovaný idioventrikulární rytmus.	46
2.6.3	Udržující se komorová tachykardie	46
2.6.4	Syndrom dlouhého intervalu QT	47
2.7	Léčba	47
2.7.1	Vagové manévry	47
2.7.2	Antiarytmika	48
2.7.3	Jícnová stimulace	50
2.7.4	Kardioverze výbojem	50
2.7.5	Kardiostimulace	50
2.7.6	Katétrové ablace	51
2.7.7	Chirurgická ablace	52
2.7.8	Implantabilní kardiovertery-defibrilátory	53
2.8	Závěr pro praxi	53
3	Synkopa v dětství (Š. Rucki)	54
3.1	Vymezení a výskyt	54
3.2	Příčiny synkopy	54
3.2.1	Synkopa zprostředkovaná autonomním nervstvem (SZAN) ...	56
3.2.2	Kardiální synkopa	61
3.2.3	Další příčiny synkopálních stavů (pseudosynkopy)	62
3.3	Vyšetření dítěte se synkopou	63
3.3.1	Anamnéza	63
3.3.2	Fyzikální vyšetření	65
3.3.3	EKG vyšetření	65
3.3.4	Specializované kardiologické vyšetřovací metody	65
3.3.5	Test na nakloněné rovině	66
3.3.6	Ostatní vyšetření	67
3.4	Léčba	68
3.4.1	Kardiální etiologie	68
3.4.2	Synkopa zprostředkovaná autonomním nervstvem	68

3.4.3	Další specifická léčba.	70
3.5	Závěr pro praxi	70
4	Bolesti na hrudi v dětství (Š. Rucki)	72
4.1	Výskyt potíží	72
4.2	Etiologie bolesti na hrudi u dětí	72
4.2.1	Kardiální příčiny	74
4.2.2	Myoskeletální příčiny	78
4.2.3	Plicní příčiny	79
4.2.4	Gastrointestinální příčiny	80
4.2.5	Psychogenní příčiny	80
4.2.6	Jiné příčiny	81
4.3	Vyšetřovací postup	81
4.3.1	Anamnéza	82
4.3.2	Fyzikální vyšetření	82
4.3.3	Pomocná vyšetření	83
4.4	Léčba a prognóza	84
4.5	Závěr pro praxi	84
5	Vyšetření před zařazením do sportovních aktivit (Š. Rucki, P. Vít)	86
5.1	Riziko náhlé srdeční smrti	86
5.2	Možnosti a hranice prevence náhlé srdeční smrti	87
5.2.1	Význam anamnestických údajů a fyzikálního vyšetření	87
5.2.2	Přínos a efektivita pomocných vyšetření	88
5.3	Doporučení pro vyšetření	89
5.3.1	Kardiovaskulární anamnéza	89
5.3.2	Fyzikální vyšetření	89
5.3.3	Pomocná vyšetření	89
5.4	Závěr pro praxi	90
6	Péče o děti se srdeční vadou před operací nebo po ní (P. Vít)	91
6.1	Všeobecné zásady	91
6.2	Infekční endokarditida	91
6.2.1	Etiologie	91
6.2.2	Klinický obraz	92
6.2.3	Vyšetření a léčba	92
6.3	Prevence infekční endokarditidy	94
6.3.1	Onemocnění vyžadující prevenci IE	95
6.3.2	Srdeční onemocnění nevyžadující prevenci IE	96
6.3.3	Výkony vyžadující prevenci IE	97
6.3.4	Výkony nevyžadující prevenci IE	97
6.4	Závěr pro praxi	97

7	Arteriální hypertenze (Š. Rucki)	99
7.1	Definice hypertenze	99
7.2	Měření krevního tlaku	100
7.2.1	Čím měřit krevní tlak?	100
7.2.2	Jak měřit krevní tlak?	100
7.2.3	Kdy měřit krevní tlak?	101
7.3	Hodnocení hodnot krevního tlaku u dětí	101
7.3.1	Práce s tabulkou hodnot krevního tlaku	101
7.3.2	Klasifikace hypertenze	104
7.4	Příčiny hypertenze u dětí	105
7.5	Klinické projevy hypertenze	107
7.6	Dlouhodobá rizika hypertenze	107
7.7	Vyšetření dítěte s hypertenzí	107
7.7.1	Vyloučení sekundární hypertenze	108
7.7.2	Posouzení postižení cílových orgánů	112
7.7.3	Detekce ostatních kardiovaskulárních rizikových faktorů	112
7.8	Léčba hypertenze	113
7.8.1	Kdy léčit hypertenzi	113
7.8.2	Režimová (nefarmakologická) opatření	113
7.8.3	Farmakologická léčba	114
7.8.4	Léčba hypertenzní krize	117
7.9	Závěr pro praxi	118
8	Prevence nemocí oběhové soustavy – co může udělat PDL (Š. Rucki)	119
8.1	Nemoci oběhové soustavy	119
8.2	Aterogeneze	119
8.2.1	Shrnutí poznatků o patologickém procesu	119
8.2.2	Stadia aterogeneze	120
8.3	Důkazy o časném začátku aterogeneze	120
8.4	Rizikové faktory aterosklerózy od dětského věku	120
8.4.1	Klasické (tradiční) rizikové faktory	120
8.4.2	„Nové“ rizikové faktory	122
8.5	Prevence aterosklerózy v dětství	122
8.5.1	Hlavní princip a metody prevence	122
8.5.2	Integrovaný přístup v prevenci	123
8.6	Pozitivní kardiovaskulární rodinná anamnéza	123
8.7	Dyslipoproteinemie	124
8.7.1	Cholesterol a lipoproteiny	124
8.7.2	Nejčastější dyslipoproteinemie dětského věku	124
8.7.3	Selektivní screening dyslipoproteinemií u dětí	127
8.7.4	Léčebná opatření	127

8.8	Hypertenze	129
8.9	Kouření	129
8.9.1	Fakta o kouření	129
8.9.2	Epidemiologická data	130
8.9.3	Role pediatra	130
8.10	Obezita	131
8.10.1	Koncepce BMI jako screeningového ukazatele	131
8.10.2	Následky obezity	133
8.10.3	Úloha pediatra	133
8.11	Diabetes mellitus	134
8.12	Pohybová aktivita	134
8.13	Závěr pro praxi	135
Rejstřík.		136